

Warszawa, dnia 21 sierpnia 2020 r.

Poz. 17

**ZARZĄDZENIE NR 14/2020
PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

z dnia 20 sierpnia 2020 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki

Na podstawie art. 68 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 oraz z 2020 r. poz. 284, 288, 321 i 1086) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 19/2016 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP z 2020 r. poz. 3) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 w ust. 1:
 - a) w pkt 10:
 - lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) plombę samozaciskającą, taśmę zabezpieczającą z nazwą producenta, przywieszkę do worka przesyłkowego, worka zbiorczego lub woreczka jednostkowego, przywieszkę z pakietu, etykietę z pudła, wiązki lub półwiązki,”
 - lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) plombę samozaciskającą z umieszczoną etykietą GS1-128 do worka przesyłkowego, worka zbiorczego lub woreczka jednostkowego, etykietę GS1-128 z pudła, worka zbiorczego wykonanego z folii, wiązki, pakietu lub woreczka jednostkowego wykonanego z folii, w przypadku stosowania kodów kreskowych GS1-128;”
 - b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) paczce – należy przez to rozumieć 100 banknotów tej samej wartości nominalnej i tego samego rozmiaru, ułożonych w dowolnym kierunku, na które nałożona jest opaska;”
 - c) uchyla się pkt 12,
 - d) pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) półwiązce – należy przez to rozumieć 5 paczek o tej samej wartości nominalnej walut obcych, ułożonych w taki sposób, że wszystkie opaski znajdują się jedna nad drugą, zapakowanych w przezroczystą folię;”
 - e) uchyla się pkt 16,
 - f) pkt 22 otrzymuje brzmienie:

„22) sortowaniu – należy przez to rozumieć podzielenie banknotów lub monet według wartości nominalnej oraz oddzielenie banknotów nadających się do obiegu od banknotów nienadających się do obiegu oraz oddzielenie monet nadających się do obiegu od monet nienadających się do obiegu;”

g) w pkt 23:

– lit. b i c otrzymują brzmienie:

„b) wiązek lub półwiązek w workach przesyłkowych,

c) paczek w wiązках lub półwiązkach;”

– uchyla się lit. d,

h) pkt 26 otrzymuje brzmienie:

„26) urządzeniu opaskującym – należy przez to rozumieć urządzenie nakładające opaskę na paczkę;”

i) pkt 29 otrzymuje brzmienie:

„29) wiązce – należy przez to rozumieć 10 paczek o tej samej wartości nominalnej, zapakowanych w przezroczystą folię, ułożonych w taki sposób, że:

a) wszystkie opaski znajdują się jedna nad drugą,

b) 5 pierwszych paczek w wiązce ułożonych jest opaskami w lewą stronę, a 5 następnych paczek – w prawą stronę wiązki, w przypadku wiązek formowanych przez producenta;”

2) w § 7:

a) uchyla się ust. 7,

b) w ust. 9 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) banknotów z:

a) wiązki pozostawia się folię lub folię z etykietą GS1-128, w którą zapakowana była wiązka i opaskę zdjętą z dowolnej paczki danej wiązki, a pozostałe opaski niszczy się przez przedarcie lub przecięcie co najmniej na dwie części; po stwierdzeniu zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności banknotów w wiązce, pozostawioną folię i opaskę niszczy się przez przedarcie lub przecięcie co najmniej na dwie części,

b) paczek, niewchodzących w skład wiązki, pozostawia się opaskę, zdjętą z danej paczki, do czasu stwierdzenia zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności banknotów w tej paczce, a następnie opaskę niszczy się w sposób określony w lit. a;

2) monet z rulonów, saszetek, pakietów, woreczków jednostkowych lub worków zbiorczych, zawierających monety luzem, pozostawia się opakowanie rulonu, folię z saszetki, przywieszkę z pakietu, woreczka jednostkowego lub worka zbiorczego z monetami, folię z pakietu lub z woreczka jednostkowego z etykietą GS1-128 oraz plombę samozaciskającą z umieszczoną etykietą GS1-128 z woreczka jednostkowego lub worka zbiorczego z monetami, do czasu stwierdzenia zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności monet, a następnie niszczy się je, w sposób określony w pkt 1, a w przypadku etykiety GS1-128 umieszczonej na fladze plomby samozaciskającej, przez jej przekreślenie w sposób trwały.”;

3) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Paczkę formuje się z banknotów:

1) nadających się do obiegu;

2) nienadających się do obiegu;

3) łącznie nadających się do obiegu i nienadających się do obiegu.”;

4) w § 9:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Formowanie paczki dokonywane jest przy użyciu urządzenia lub urządzenia opaskującego albo ręcznie.”;

b) uchyla się ust. 4,

c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. W przypadku formowania paczki:

- 1) przy użyciu urządzenia albo urządzenia opaskującego – opaska nakładana jest w miejscu właściwym dla tych urządzeń;
- 2) ręcznie – opaska nakładana jest na lewym brzegu banknotów.

6. W przypadku formowania paczki z banknotów przeliczonych przy użyciu urządzenia, obok podpisu lub identyfikatora, można zamieścić dodatkowo literę „M”.”;

5) § 10–12 otrzymują brzmienie:

„§ 10. Wiązkę formuje się z paczek sformowanych z banknotów:

- 1) nadających się do obiegu;
- 2) nienadających się do obiegu;
- 3) łącznie nadających się do obiegu i nienadających się do obiegu.

§ 11. 1. Formowanie wiązki dokonywane jest przy użyciu urządzenia albo ręcznie.

2. Ręcznego formowania wiązki dokonuje:

- 1) pracownik, który przy użyciu urządzenia lub urządzenia opaskującego albo ręcznie sformował wszystkie paczki;
- 2) jeden z pracowników wchodzących w skład zespołu obsługującego urządzenia, o których mowa w pkt 1, przy użyciu których sformowane zostały wszystkie paczki.

3. Ręcznego formowania wiązki z paczek sformowanych przez pracownika lub zespół pracowników, o których mowa w ust. 2, może dokonać inny pracownik, pod warunkiem, że przed sformowaniem wiązki, pracownik ten sprawdzi zgodność liczby banknotów we wszystkich paczkach wchodzących w skład danej wiązki i zamieści podpis lub identyfikator na odwrotnej stronie opasek sprawdzonych paczek.

4. Pracownik formujący wiązkę, zamieszcza na etykietce, naklejonej w sposób trwały na folii, nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku, datę sformowania wiązki, wartość nominalną banknotów, liczbę banknotów, łączną wartość banknotów znajdujących się w wiązce oraz podpis lub identyfikator, a w przypadku wiązki, o której mowa w § 10 pkt 2 i 3, dodatkowo litery „ON”.

5. Podpis lub identyfikator oraz informacje, o których mowa w ust. 4, mogą być zastąpione przez zastosowanie innej technologii, zapewniającej trwałość opakowania i zamieszczonych na nim informacji.

6. Nie wymaga się zamieszczania podpisu lub identyfikatora i informacji, o których mowa w ust. 4, na wiązkach sformowanych przy użyciu urządzenia działającego w cyklu zamkniętym, z tym że na opaskach paczek, oprócz informacji, o których mowa w § 9 ust. 2, zamieszcza się wartość nominalną banknotów znajdujących się w paczkach oraz nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku.

7. W przypadku stosowania kodów kreskowych GS1-128 formując wiązkę z paczek sformowanych z banknotów:

- 1) nadających się do obiegu,
 - 2) nienadających się do obiegu,
 - 3) łącznie nadających się do obiegu i nienadających się do obiegu
- zamieszcza się w sposób trwały na folii etykietę GS1-128; przykładową etykietę określa załącznik nr 4a do zarządzenia.

§ 12. 1. Worek przesyłkowy z banknotami formuje się dla banknotów:

- 1) nadających się do obiegu,
 - 2) nienadających się do obiegu,
 - 3) łącznie dla nadających się do obiegu i nienadających się do obiegu
- do którego zakłada się przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 5 do zarządzenia, a w przypadku stosowania kodów kreskowych GS1-128 na fładze plomby samozaciskającej zamieszcza się etykietę GS1-128; przykładową etykietę określa załącznik nr 5a do zarządzenia.

2. Formowanie worka przesyłkowego z banknotami polega na umieszczeniu w worku wiązek zawierających banknoty, o których mowa w ust. 1, tej samej wartości nominalnej, w liczbie 20 000 sztuk oraz zamknięciu i oznaczeniu worka, w sposób określony w ust. 3 i § 13.

3. Pracownik lub pracownicy odpowiadający za zawartość worka przesyłkowego z banknotami, o którym mowa w ust. 2, zamieszczają podpisy lub identyfikatory na przywieszce, której wzór stanowi załącznik nr 5 do zarządzenia oraz nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania worka, a w przypadku worka, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, dodatkowo litery „ON”.

4. Dopuszcza się umieszczenie w worku przesyłkowym wiązek zawierających banknoty, o których mowa w ust. 1, tej samej wartości nominalnej, w liczbie 10 000 sztuk lub 5 000 sztuk, do których zakłada się przywieszkę bez nadruku, na której zamieszcza się:

- 1) symbol oznaczający liczbę tysięcy sztuk banknotów danej wartości nominalnej, sformowanych w wiązki;
 - 2) symbol oznaczający wartość nominalną banknotów, o którym mowa w załączniku nr 5 do zarządzenia;
 - 3) nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku, datę sformowania worka;
 - 4) podpisy lub identyfikatory pracowników formujących worki i odpowiadających za jego zawartość, a w przypadku worka, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, dodatkowo litery „ON”;
- 6) w § 14 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) na wiązkach i przywieszkach do worków przesyłkowych zamieszcza się dodatkowo nazwę przedsiębiorcy;”;
- 7) w § 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Formowanie woreczka jednostkowego z monetami polega na umieszczeniu w woreczku 500 sztuk monet nadających się do obiegu, luzem lub w rulonach, zamknięciu i oznaczeniu woreczka, w sposób określony w § 19 i § 20.”;
- 8) w § 22 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) wiązka, w której każde 5 paczek, zawierających oprócz informacji, o których mowa w § 9 ust. 2, napis „NARODOWY BANK POLSKI”, owiniętych jest paskami z przezroczystej folii, z zamieszczoną w sposób trwały na folii etykietą GS1-128; przykładową etykietę określa załącznik nr 13a do zarządzenia;”;
- 9) § 23 otrzymuje brzmienie:
„§ 23. 1. Opakowanie monet sformowane przez producenta stanowi:
1) saszetka;
2) worek zbiorczy, zawierający saszetki, przesyty, z zamieszczoną w sposób trwały na folii etykietą GS1-128; przykładową etykietę określa załącznik nr 15 do zarządzenia.
2. Liczbę i łączną wartość monet poszczególnych wartości nominalnych w saszetkach oraz liczbę saszetek w workach zbiorczych z monetami określa załącznik nr 11 do zarządzenia.”;
- 10) w § 24 w ust. 2 w pkt 1 uchyla się lit. c;
- 11) w § 25:
a) w ust. 1:
– w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) etykietach GS1-128 naklejonych na pudłach, workach zbiorczych wykonanych z folii lub umieszczonych na flagach plomb samozaciskających do worków”;
– w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) etykietach GS1-128 naklejonych na pudłach lub workach zbiorczych wykonanych z folii”;
– pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) sprawdza sumarycznie, przelicza, sortuje oraz sprawdza autentyczność:
a) banknotów w terminie 20 dni kalendarzowych od daty pobrania banknotów,

b) monet w terminie 90 dni kalendarzowych od daty pobrania monet.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po dokonaniu sprawdzenia sumarycznego jednostka organizacyjna banku zamieszcza w sposób trwały, na wiązkach, na woreczkach jednostkowych wykonanych z folii, pakietach, saszetkach oraz na odwrotnej stronie przywieszek do woreczków jednostkowych lub na odwrotnej stronie flag plomb samozaciskających niż zostały umieszczone etykiety GS1-128 – nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku oraz datę pobrania banknotów lub monet z jednostki organizacyjnej innego banku lub NBP oraz niszczy przywieszkę do worka przez przedarcie lub przecięcie co najmniej na dwie części, a etykietę GS1-128 umieszczoną na pudle, worku zbiorczym wykonanym z folii lub na fladze plomby samozaciskającej, przez jej przekreślenie w sposób trwały.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, pozostawia się pudło, worek zbiorczy wykonany z folii, przywieszkę do worka lub flagę plomby samozaciskającej z umieszczoną etykietą GS1-128, do czasu przeliczenia lub sortowania lub sprawdzenia autentyczności wszystkich banknotów lub monet znajdujących się w tych opakowaniach.”;

12) w § 26 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wiązkach, pakietach, woreczkach jednostkowych wykonanych z folii, na odwrotnej stronie przywieszek do woreczków jednostkowych z monetami oraz na odwrotnej stronie flag plomb samozaciskających niż naklejone etykiety GS1-128 – nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku oraz datę pobrania w przypadku odprowadzania banknotów lub monet otrzymanych z jednostki organizacyjnej tego samego banku lub innego banku.”;

13) w § 28:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przeliczanie i sortowanie banknotów i monet oraz sprawdzanie ich autentyczności odbywa się przy użyciu urządzenia albo ręcznie, odpowiednio zgodnie z § 7 ust. 6, 8 i 9 pkt 1 lit. b oraz pkt 2, o ile umowy, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2, nie stanowią inaczej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku przeliczania, sortowania i sprawdzania autentyczności banknotów z wiązki lub półwiązki pozostawia się opaskę zdjętą z danej paczki, do czasu stwierdzenia zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności banknotów w tej paczce, a następnie opaskę niszczy się przez przedarcie lub przecięcie co najmniej na dwie części.”;

14) w § 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Paczkę formuje się odrębnie z banknotów nadających się do obiegu lub nienadających się do obiegu, w sposób określony w § 9 ust. 1, 2, 5 i 6.”;

15) § 30 otrzymuje brzmienie:

„§ 30. 1. Wiazkę lub półwiazkę formuje się odrębnie z paczek nadających się do obiegu lub nienadających się do obiegu, w sposób określony w § 11 ust. 1, z tym, że przepisy dotyczące wiazki stosuje się odpowiednio do półwiazki.

2. Wiazkę lub półwiazkę formuje się z paczek zawierających banknoty tego samego rozmiaru danej waluty obcej, sformowanych przez jednego pracownika lub zespół pracowników lub z paczek sformowanych przez różnych pracowników, stosując odpowiednio § 11 ust. 3–5, z tym, że przepisy dotyczące wiazki stosuje się odpowiednio do półwiazki.”;

16) w załączniku nr 5 w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) symbol „20” oznacza 20 000 sztuk banknotów tej samej wartości nominalnej, sformowanych w wiazki.”;

17) uchyla się załącznik nr 5b;

18) w załączniku nr 12a pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) czytelne wzrokowo określenie kodu kreskowego GS1-128 z Identyfikatorami zastosowania IZ znajdującymi się pod kodem kreskowym GS1-128:

- a) (02) – GTIN pakietu lub woreczka jednostkowego, o którym mowa w pkt 7,
- b) (13) – data pakowania (RRMMDD),
- c) (37) – liczba pakietów lub woreczków jednostkowych zawartych w worku zbiorczym,
- d) (00) – SSCC worka zbiorczego.”;

19) załącznik nr 15 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Dopuszcza się do dnia 31 marca 2021 r. formowanie przez producenta worków zbiorczych oznaczonych przywieszką.

2. Worki zbiorcze, o których mowa w ust. 1, mogą być wydawane przez NBP do wyczerpania zapasów.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r., z wyjątkiem § 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, pkt 9, pkt 11 lit. a tiret pierwsze i drugie, lit. c oraz pkt 19, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: *A. Glapiński*

Załącznik do zarządzenia nr 14/2020 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 20 sierpnia 2020 r. (poz. 17)

Przykładowa etykieta GS1-128 na worek zbiorczy sformowany przez producenta

Objaśnienia:

Etykieta zawiera:

- 1) miejsce na nazwę producenta;
- 2) wartość nominalną: 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 1 zł, 2 zł, 5 zł;
- 3) wyrazy „PROD DATE/DATA PROD.:" oraz następujące po nich miejsce na datę produkcji;
- 4) wyrazy „worek 8 000 szt.” określające rodzaj opakowania;
- 5) wyraz „SSCC” oraz następujący po nim SSCC worka zbiorczego zawierający:
 - a) cyfrę uzupełniającą – 0,
 - b) prefix GS1 przydzielony producentowi – 590 oraz kolejne cztery, pięć, sześć lub siedem cyfr,
 - c) kolejne cyfry do siedemnastej włącznie – określają numer seryjny worka zbiorczego,
 - d) osiemnasta cyfra – określa cyfrę kontrolną;
- 6) wyraz „GTIN” oraz następujący po nim GTIN worka zbiorczego, określony w krajowej liście GTIN, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, zawierający:
 - a) cyfrę uzupełniającą – 0,
 - b) prefix GS1 przydzielony NBP – 59033519,
 - c) kolejne pięć cyfr, gdzie:
 - pierwsza – określa typ monet, w tym przypadku nadające się do obiegu sformowane przez producenta,
 - druga i trzecia – określa wartość nominalną monet,
 - czwarta – określa typ opakowania monet, w tym przypadku worek zbiorczy,
 - piąta – określa cyfrę kontrolną;
- 7) kod kreskowy GS1-128;
- 8) czytelne wzrokowo określenie kodu kreskowego GS1-128 z Identyfikatorami zastosowania IZ znajdującymi się pod kodem kreskowym GS1-128:
 - a) (01) – GTIN worka zbiorczego, o którym mowa w pkt 6,
 - b) (11) – data produkcji (RRMMDD),
 - c) (00) – SSCC worka zbiorczego.